

άζαγιὰ ἡ, Κύπρ. ἀζ-ζαγιὰ Κύπρ. ἀσγαγιὰ Κύπρ.
ζαγιὰ Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄζα καὶ ἀγνώστου β' συνθ. Κατὰ Λουκᾶν Λεξιλ. Κυπρίων 17 ἐκ τοῦ *ἄζαγαία. Ὁ τύπ. ζαγιὰ παρὰ τὸν τύπ. (ἀ)σγαγιὰ ἐκ τῆς γενικ. τῆς σγαγιᾶς κατ' ἀφαίρ. τοῦ σ.

1) Αἰθάλη. Συνών. καπνιά. 2) Τέφρα ἀπομένουσα μετὰ τὴν τελείαν ἀποτέφρωσιν χάρτου, ὑφάσματος επτ.: Ἐγινῆκαν τέλεια ἀζαγιὰ τὰ φοῦχα (ἐφθάρησαν ἐκ τῆς δολυκαιφίας τόσον, ώστε μόλις τὰ ἔγγιση τις διαλύονται). 3) Ιστός ἀράχνης καὶ δὴ ἐρρυπωμένος: Καθάρισε τὸν σῖχον ποὺ τὲς γαγιές. 4) Τὸ ἔντομον ἀράχνη. Συνών. νυφαντάρις.

Πβ. ἄζα.

άζάγκωτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ζαγκωτὸς <ζαγκώνω.

Ο μὴ παθὼν δξίδωσιν, ὁ μὴ ώξιδωμένος, ἐπὶ σκευῶν μαγειριῶν ἐνθ' ἀν.: Τ' ἦναν ἡ τέντζερε ἐν' ζαγκωμένον καὶ τ' ἄλλο ἀζάγκωτον Κοτύωρ. Τηγάν' ἀζάγκωτον Τραπ. Χαλδ.

άζάκουπας δ, Κῶς ἀζούκουπας Κάλυμν.

Ἄγνώστου ἐτύμου.

Αύχην, τράχηλος ἐνθ' ἀν.: Μὲ πονεῖ ὁ ἀζούκουπας Κάλυμν. Συνών. ἀνακουπᾶς, κουπᾶς.

άζάλικας δ, Πελοπν. (Γύθ. Λακων.) ἀτζάλικας Πελοπν. (Λακων. Μάν. Οίτυλ.) ζάλιγας Πελοπν. (Μάν.)

Ἄγνώστου ἐτύμου.

1) Τὸ πρὸς τὴν κοιλίαν πρόσθιον ἄνω μέρος τοῦ μηροῦ Πελοπν. (Λακων. Οίτυλ.) Συνών. ἀμασκαλομέρι, ριζομερεζά. 2) Ἡ μασχάλη Πελοπν. (Λακων.) 3) Οἱ ἀδενοφλέγμονες οἱ παραγόμενοι εἰς τοὺς βουβῶνας ἢ τὰς μασχάλας Πελοπν. (Γύθ. Μάν.): Πονεῖ ὁ ἀτζάλικας μου Μάν. 4) Ἐκάτερος τῶν κατεχόντων τὴν πρώτην θέσιν εὐθὺς μετὰ τὸν κυνηγὸν τὸν εὐρισκόμενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο στίχων διμάδος κυνηγῶν δρετύγων Πελοπν. (Μάν.)

άζαλικι τό, Κρήτ. ἀζαλούχ' Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. αζαλικ.

Τὸ ἀξιώμα τοῦ ἄζα, ἥτοι μέλους οίουδήποτε συμβουλίου ἐνθ' ἀν.

άζαλικώνομαι ἀμάρτ. ἀζαλικώνομαι Πελοπν. (Λακων.).

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄζαλικας.

Ἐχω οἰδημα ὑπὸ τὰς μασχάλας ἢ εἰς τοὺς βουβῶνας: Τὸ παιδὶ ἀζαλικώθηκε.

άζαλικωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀζαλικούτονς Μακεδ. (Κοζ.).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ζαλικωτὸς <ζαλικώνω.

Ο μὴ φέρων ἐπ' ὕμων φορτίον ξύλων, ζαλίκι: Αζαλικούτονς ἥρθι. Συνών. *άζαλωτος.

άζαλιστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀτζάλιστος Σύμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ζαλιστὸς <ζαλίζω.

Ο μὴ αἰσθανόμενος ζάλην ἐνθ' ἀν.: Ἐπέρασα δλο τὸ ταξίδι ἀζάλιστος σύνηθ. Κεφάλι ἀτζάλιστον Σύμ. Συνών. ἄζαλος (I).

άζαλον τό, Ρόδ. (Κάστελλ.)

Ισως ἐκ τοῦ παρ' Ήσύχ. «ἀζαλές» πολύπνουν καὶ ὀλιγόπνουν».

1) Ἐκπνοή. 2) Ἀναπνοή.

άζαλος ἐπίθ. (I) Μ. Ἐγχυκλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. ζάλη.

Ο μὴ ζαλιζόμενος συνήθως ἐν τῇ τριχυμίᾳ. Συνών. ἄζαλιστος.

άζαλος ὁ, (II) ἀμάρτ. ἀζαλοντος Μακεδ. (Βελβ.)

Ἄγνώστου ἐτύμου.

Οργανον τοῦ ὑφαντουργικοῦ ίστοῦ, διὰ τοῦ ὅποιου σφίγγουν ἡ ἀπολύουν τὸ λεγόμενον ἄντι.

***άζάλωτος** ἐπίθ. ἀζάσουτε Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ζαλωτὸς <ζαλώνω.

Ο μὴ φέρων ἐπ' ὕμων φορτίον, ὁ μὴ φορτωμένος. Συνών. ἄζαλικωτος.

άζάπης ἐπίθ. (I) Θήρ. Κάρπ. Κύθν. Νάξ. (Γαλανάδ.) Πάρ. κ. ἄ. ἀζάπ' Μακεδ. (Χαλκιδ.) Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) Θηλ. ἀζάπισσα Κύθν. ἀζάπαιρα Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Τὸ μεσν. οὖσ. ἄζάπης ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. αζαρ = στρατιώτης ἢ ναύτης Τούρκος ὑποχρεωμένος νὰ μείνῃ ἄγαμος.

1) Ἄγαμος Θήρ. Κύθν. Νάξ. (Γαλανάδ.) Πάρ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.): Παδρεμένος εἰσαι ἡ ἄζάπης; Θήρ. Αὔτοὶ εἶναι ἄζάπηδες ἀκόμα Γαλανάδ. 2) Ἐλεύθερος, ἀπεριόριστος, ἀτίθασος Κάρπ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) Πβ. ἄζαπικος, ἄζαπος, ἄζάπωτος.

άζάπης ἐπίθ. (II) Κάρπ. ἀτζάπης Κέρπ. (Ἐλυμπ.) ζάπης Κάσ.

Ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. αζαρ = βάσανος, τιμωρία.

Ταλαίπωρος, δυστυχῆς ἐνθ' ἀν.: Πήαινε, ζάπη! (καημένε) Κάσ. || Άσμ.

*Ησφαξές με τὸν ἀτζάπη | σὰν ἀρνίν εἰς τοῦ χαοάπη
*Ἐλυμπ. Συνών. καγμένος.

άζαπι ἡ, Ήπ. Θράκ. (ΑΙν.) Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄζαπος.

1) Ἐλεύθερία ἀπόλυτος καὶ κακῶς νοούμενη (συνήθως ἐπὶ ἐλεύθερίας βοσκῆς) Ήπ.: Τὰ πλειότερα γεννήματά μας τὰ χάσαμε ἀπὸ τὴν ἄζαπη (ἐλεύθερία βοσκῆς) 2) Ἀνησυχία, ἀταξία, ἀπειθαρχία Θράκ. (ΑΙν.) Στερελλ. (Αίτωλ.): Τό 'δειρα αὐτὸ τὸ πιδί σήμιρα γιὰ τὸν ἄζαπη τὸν Αίτωλ.

άζάπικος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀζάπ' ους Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄζαπης.

*Ἐλεύθερος, ἀπεριόριστος: Αζάπ' ουν πρᾶμα ἔχει τὸ δῶς τὸν χουριό σας (τὰ ζῷα τὰ ἔχετε ἀπεριόριστα, ἐλεύθερα νὰ καταστρέψουν τὰ σπαρτά). Πβ. ἄζαπης, ἄζαπος, ἄζάπωτος.